

Рецензия

От професор Димитър Петров Михайлов, доктор

На дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“

Област на висшето образование „Педагогически науки“. Професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по ...“

Тема: „Спортно – педагогически аспекти при развитието на координационните способности на 13 – 15 годишни волейболисти“.

Автор: Петър Петков Колев

Научен ръководител: доцент Георги Божилов, доктор

Процесите, които текат в обществото ни като цяло, неизменно засягат и физическото възпитание и спорта. Намалената двигателна активност, особено на подрастващите, се превръща в проблем на обществото. Търсенето на различни форми, средства и начини на организиране на спортни дейности с целенасочена двигателна активност, е приоритетна задача на учители и треньори по различни видове спорт. Прилагането на иновативни спортно – педагогически подходи при развиване на двигателни и технически умения е пътя, по който би се оптимизирал процеса на спортна адаптация при подрастващите.

В този смисъл, дисертационният труд на Петър Колев е особено актуален, тъй като е посветен на недостатъчно проучените възможности и

подходи за развиване на координационните способности на подрастващите 13 – 15 годишни волейболисти.

Представеният дисертационен труд представлява едно целенасочено научно изследване, което има подчертан практически и теоретичен аспект. В дисертационният труд личи едно добро познаване на изследвания проблем от страна на дисертанта.

Представеният дисертационен труд е в обем от 184 страници, които включват следните раздели:

- Теоретични основи на изследването
- Цел, задачи, методика и организация на изследването
- Анализ на резултатите от изследването
- Изводи, препоръки и приноси за спортната практика

Освен тези основни раздели, дисертационният труд включва увод, литература и 22 страници приложения.

Дисертационният труд (без приложенията) е онагледен с 61 фигури и 34 таблици, които допълват текста и спомагат за неговото добро възприемане.

Библиографската справка включва 151 книги, научни публикации и дисертационни трудове, както и 9 документа и електронни сайтове.

Глава първа “ Теоретични основи на изследването” е разработена в пет подраздела. В първите два подраздела, докторантът е направил литературно обобщение на мястото на волейбола в системата на физическото възпитание и спорта, както и въздействието на играта, като възпитателен процес. Обстойно са разработени познатите възпитателни

методи и тяхното място и приложение в учебно – тренировъчния процес на подрастващите волейболисти.

В третия и четвъртия подраздел, Петър Колев анализира водещите физиологични, психологични и двигателни способности на подрастващите волейболисти. В четвъртия подраздел, докторанта с помощта на добър контент анализ описва мястото и ролята на координационните способности при подрастващите волейболисти и в частност при младите волейболисти.

Глава първа завършва с добре изведена работна хипотеза, направена на основата на литературните проучвания и собствения си педагогически опит.

Глава втора озаглавена „цел, задачи, методика и организация на изследването“ е разработена в четири подраздела.

Целта на изследването е добре формулирана. Подходите за нейното реализиране са обосновани в пет задачи. Изведени са предмет и обект на изследването. Изследваните лица са 36 момчета на 13 – 15 години, занимаващи се организирано във волейболния клуб на Софийски университет, във волейболен клуб „Славия“ и волейболен клуб „Миньор“ (град Перник).

В тази глава изключително добре е разработен подраздел №3 „Методика на изследването“. Описани са всички използвани методи. Направеното описание на снетите показатели и използваните тестове са поднесени и описани достъпно и имат практическа приложимост. Снетите 37 показателя са обособени в следните групи:

- Антропометрични – 3 броя
- За физическа дееспособност – 8 броя
- За координационни способности – 14 броя
- За техническа волейболна подготовка – 12 броя.

Извършеният от докторанта „Спортно – педагогически експеримент“ е описан подробно и онагледен в 8 страници.

Използваните математико – статистически методи са:

- Вариационен анализ
- Корелационен анализ
- Сравнителен анализ – използвани са три статистически критерия: на Стюдънт, на Ман – Уитни и на Уилкоксън.

Главата трета „Анализ на резултатите“ е в пет подрадела.

В първият подраздел, докторанта акуратно е анализирал 10-те въпроса, поставени в анкетата. Обобщеният извод, който можем да направим е: съществува убеденост от страна на анкетиранияте в експеримента участници, че и двата метода на възпитание – поощрение и наказание, в определени моменти имат място в тренировъчни процес.

Във втория и третия подраздел, докторанта е направил анализ на вариативността на показателите, както и зависимостите между тях. Направените анализи дават нужната информация и са направени на високо научно ниво. Интерес представлява обобщеният извод за

значението на координационните способности за бъдещото високо ниво на усвояване на техническите похвати от подрастващите волейболисти.

В четвъртия подраздел, Петър Колев извършва научен анализ на проведения спортно – педагогически експеримент. Акуратно са анализирани резултатите на експерименталната и контролната групи, както преди, така и след експеримента. Получените резултати и направените анализи имат приносен характер. В тази връзка, с висока стойност определям раздел III.4.2 „Резултати от въздействието на различни видове тренировъчни програми ...“.

Умелото използване на посочените по-горе статистически критерии, подпомагат докторанта, да докаже правилността на предлаганата от него тренировъчна методика. Доброто онагледяване на анализите, спомага за по-доброто възприемане на изложената информация.

Дисертационният труд завършва с направени 8 извода и 12 препоръки за практиката. Те са много обстойни и напълно отразяват извършеното в докторантския труд на Петър Колев. Някои от тях са констатации и са отразени в анализа на резултатите. Тук докторантът е можел да обобщи някои от изводите и да насочи вниманието само към най-важните резултати, така както е в автореферата.

Накрая на моя анализ искам да обобщя:

Дисертационният труд на Петър Колев притежава научно – теоретична новост и има практическа приложимост. Искам да дам и добра оценка на апробираните в практиката и поставени в приложение в приложение „Средства за развитие на координационните възможности“.

В представената дисертационна документация става ясно, че Петър Колев е спазил всички изисквания на ЗРАС, както и правилника за условията и реда за придобиване на академични длъжности в Софийски университет „Св. Климент Охридски“. По време на своята научна разработка, Петър Колев е направил три научни публикации, които са по проблематиката на дисертационния труд.

Представеният от докторанта автореферат, напълно отразява съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Имайки предвид горе изложеното, считам, че дисертационния труд съдържа научно – приложни резултати, които представляват оригинален научен принос. С разработения дисертационен труд, докторантът показва, че притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

С убеденост, предлагам на членовете на научното жури, да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Петър Петков Колев в професионално направление 1.3 „Педагогика на обучението по ...“.

Изготвил: .....

/проф. Д. Михайлов, доктор/